

Факультет юридичний
Кафедра теорії, історії держави і права та філософії права
СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Юридична деонтологія»

Кількість кредитів ЄКТС	3 (90 годин)
Період викладання	1 семестр
Рівень вищої освіти	Перший
Спеціальність	081 «Право» (081 «Law»)
Освітня програма	081 «Право» (081 «Law»)
Викладач(і)	Письменна Олена Пилипівна доцент кафедри теорії, історії держави і права та філософії права, к.ю.н., доцент;
Профайл викладача	http://rang.donnu.edu.ua/?pg=kt&nu=#121search
Доступ до матеріалів курсу	Портал факультету https://dnu.sharepoint.com/portals/law/denne/SitePages/%D0%94%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%8F%20%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0.aspx Moodle: https://moodle.donnu.edu.ua/enrol/index.php?id=2199
Контактна інформація	o.pysmenna@donnu.edu.ua

Анотація

Освітня компонента «Юридична деонтологія» входить до циклу професійної та практичної підготовки, разом з іншими освітніми компонентами формує результати навчання та компетентності правників відповідно до змісту освітньої програми 081 «Право» (081 «Law»).

Мета: формування у майбутніх фахівців з права глибокого фундаментального правового мислення майбутнього юриста про систему нормативів що заперечують, дозволяють, зобов'язують, рекомендують ту чи іншу модель поведінки юриста відповідно до соціального рівня культури суспільства, формування у студентів ціннісної орієнтації, мотиваційної спрямованості, потрібних для розвитку як особистісних так і професійно важливих якостей притаманних професії юриста.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти наступних **компетентностей та програмних результатів навчання**, а саме:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності компетентності (ЗК):

ЗК-3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК-1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК-3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН-3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН-17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

Організація та оцінювання навчання визначені «Порядком оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та «Положенням про організацію освітньої діяльності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса» та встановлюється викладачем в силабусі навчальної дисципліни «Юридична деонтологія».

Організація навчання відбувається в наступних форматах: аудиторні заняття (лекції, практичні заняття); самостійна робота здобувача.

Система оцінювання знань з дисципліни «Юридична деонтологія» формується за 100-бальною шкалою. Складається зі змістового модуля 1-2, які закінчуються іспитом.

Підсумковий контроль проводиться на вибір здобувача у формі екзамену або альтернативних видів робіт і оцінюється у 40 балів максимально:

Види підсумкового контролю	Вимоги	Кількість балів
екзамен за екзаменаційним білетом	Складання екзамену за білетами, що містять 4 теоретичні питання, відповідно до переліку контрольних питань.	40 балів: 4 теоретичних питання
2 (дві) публікації і участь в науково-практичних конференціях всеукраїнського або міжнародного рівня;	Тематика тез має відповідати предмету дисципліни, має бути доповідка з оргкомітету конференції, що тези прийняті до опублікування у збірнику тез конференції протягом поточного навчального року	40 балів
публікація статті у фахових виданнях України категорії «Б», або міжнародних виданнях.	за тематикою дисципліни	40 балів

Загальна сума балів з дисципліни складається з суми балів поточного та підсумкового контролю. Бали, отримані здобувачем освіти за поточний і підсумковий контроль, вносяться до відомості, підсумовуються та на їх основі виставляється загальна підсумкова оцінка знань, а саме:

- організаційно-навчальна робота в аудиторії (*максимально 45 балів*);
- самостійна робота (*максимально 10 балів*);
- модульний контроль (*максимально 5 балів*);
- підсумковий контроль (*максимально 30 балів*).

Мінімальна кількість балів за вивчення дисципліни – 60 балів, максимальна – 100 балів

Аудиторні заняття реалізуються відповідно до наступного календарного плану викладання дисципліни, згідно з розкладом занять і графіком навчального процесу:

Календарний план викладання дисципліни «Юридична деонтологія»

Тиждень/ дата/ години	Тема	Форма проведення заняття	Завдання (матеріали до практичних занять, самостійної роботи містяться на порталі юридичного факультету у папці дисципліни)	Термін виконання	Мах кількість балів
Змістовний модуль 1-2 (45 балів + МКР 5 балів) + СРС (10 балів)+ підсумкова робота (40 балів)					
портал юридичного факультету - папка Юридична деонтологія:					
1-й тиждень, 2 години	Тема 1. Юридична деонтологія як наука та навчальна дисципліна	Лекція 1. Практичне заняття 1 за планом.	Практичні завдання до Теми 1 за вказівками викладача	1-й тиждень	5
2-й тиждень, 2 години	Тема 2. Виникнення професії юрист. Професіограми юристів.	Лекція 2. Практичне заняття 2 за планом.	Практичні завдання до Теми 2 за вказівками викладача	2-й тиждень	5
3-й тиждень, 2 години	Тема 3. Юридична діяльність. Юридична навчальна діяльність. Професійні комунікації правників.	Лекція 3.		3-й тиждень	5
4-й тиждень, 2 години		Лекція 3.		4-й тиждень	5
5-й тиждень, 2 години		Лекція 3. Практичне заняття 3 за планом	Практичні завдання до Теми 3 за вказівками викладача	5-й тиждень	
			<i>Модульна контрольна робота</i>		5
6-й тиждень, 2 години	Тема 4. Юридична практика.	Лекція 4.		6-й тиждень	5
7-й		Лекція 4.		7-й тиждень	

тиждень, 2 години		.			
8-й тиждень, 2 години		Лекція 4		8-й тиждень	5
9-й тиждень, 2 години		Лекція 4		9-й тиждень	
10-й тиждень, 2 години		Лекція 4 Практичне заняття 4 за планом.	Практичні завдання до Теми 4 за вказівками викладача	10-й тиждень	
11-й тиждень, 2 години	Тема 5. Професійна культура юриста.	Лекція 5. Практичне заняття 5 за планом.	Практичні завдання до Теми 5 за вказівками викладача	11-й тиждень	5
12-й тиждень, 2 години	Тема 6. Правова культура юриста	Лекція 6. Практичне заняття 6 за планом.	Практичні завдання до Теми 6 за вказівками викладача	12-й тиждень	5
13-й тиждень, 2 години	Тема 7. Психологічна культура юриста України.	Лекція 7.		13-й тиждень,	5
14-й тиждень, 2 години		Лекція 7. Практичне заняття 7 за планом.	Практичні завдання до Теми 7 за вказівками викладача	14-й тиждень	
Протягом семестру	28 годин	14 годин	48 годин Самостійна робота здобувача вищої освіти відповідно до обраної теми та завдання		10 балів
15-16 тиждень		екзамен		період екзаменаційної сесії за розкладом	40

Робота здобувача під керівництвом викладача в Microsoft Teams. Курс відкривається для кожного здобувача і містить матеріали, завдання. Кожне завдання містить: інструкцію до виконання, критерії оцінювання, дедлайн, матеріал для опрацювання. За умов невчасного або неналежного виконання запропонованого виду робіт здобувач вищої освіти може виконати завдання наново, але не пізніше, ніж до початку сесії.

Організаційно-навчальна робота здобувачів в аудиторії оцінюється з урахуванням участі в аудиторних заняттях.

Оцінка роботи на кожному занятті може складати 5, 4, 3, 2, 0 (незадовільно) балів.

СРС за дисципліною «Юридична деонтологія» здійснюється у формі пошуково-аналітичної роботи, а саме роботи з першоджерелами, літературними джерелами та інформаційними ресурсами (реєстрами) у мережі Інтернет. Основна мета виконання СРС – дослідження першоджерел, що дасть змогу сформуванню у здобувачів цілісні знання щодо предмету, завдань і методології курсу «Юридична деонтологія»; сформуванню системні знання щодо формування у майбутніх фахівців з права глибокого фундаментального правового мислення майбутнього юриста про систему нормативів що заперечують, дозволяють, зобов'язують, рекомендують ту чи іншу модель поведінки юриста відповідно до соціального рівня культури суспільства, формування у студентів ціннісної орієнтації, мотиваційної спрямованості, потрібних для розвитку як особистісних так і професійно важливих якостей притаманних професії юриста

Екзамен не є обов'язковою формою підсумкового контролю через можливість здобувачів отримати 100 балів протягом семестру сумарно за всі види навчальної діяльності. За кожен з двох модулів здобувач може отримати по 50 балів, що є середнім арифметичним значенням балів, отриманих протягом кожного модулю за кожний вид роботи, або шляхом виконання науково-дослідної роботи.

Організація навчання за дисципліною відбувається в наступних форматах:

1) аудиторні заняття: Лекції (див. табл. 3.1). Практичні заняття передбачені програмою дисципліни: доповіді (див. табл. 3.2.1), есе (див. табл. 3.2.2), дискусії (див. табл. 3.2.3), розв'язування задач/ситуацій (див. табл. 3.2.4), тестові завдання (див. табл. 3.2.5), презентації (див. табл. 3.2.6). Модульний контроль проводиться у формі тестових завдань (або підсумкових питань), які включають у себе матеріал з усіх тем модуля.

2) самостійна (науково-дослідна) робота здобувача під керівництвом викладача у формах, передбачені програмою дисципліни: (див. табл. 3.3, 3.3.1, 3.3.2.). До науково-дослідної роботи (див. табл. 3.4) належить, результати якої можуть бути представлені у вигляді реферату (див. табл. 3.4.1), участі у конференціях з друком тез (див. табл. 3.4.2), наукової статті (див. табл. 3.4.3).

Мінімальна кількість балів за вивчення дисципліни – 70 балів, максимальна – 100 балів.

Система оцінювання знань¹

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ				ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ
Змістовний модуль 1 25 балів		Змістовний модуль 2 35 балів			
T1+T2+T3	МКР	T4+T5+T6+T7	Самостійна робота		
20	5	25	10	40	100

Таблиця 3.1 Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на лекції

Бали	Критерії оцінювання
1	Присутність на лекції, конспектування та опрацювання матеріалу
2	Робота на лекції, участь в евристичних бесідах, якісна прикінцева рефлексія

Таблиця 3.2. Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на практичному занятті

Бали	Критерії оцінювання
3	Здобувач показав всебічні та глибокі знання передбаченого програмою матеріалу, додаткової літератури, рекомендованої програмою дисципліни; проявив творчі здібності в розумінні, викладенні та використанні програмного матеріалу; виконав роботу відповідно до встановлених викладачем часових меж.
2	Здобувач показав повне знання передбаченого програмою матеріалу; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою курсу; виявив стабільний характер знань і здібності до їх самостійного оновлення в ході практичної діяльності, виконав роботу відповідно до встановлених викладачем часових меж.
1	Здобувач показав знання основного матеріалу в обсязі навчальної програми, знайомий з основною літературою, рекомендованою програмою курсу, проте припустився неточностей у відповіді на теоретичні питання або при вирішенні практичного завдання, зокрема, неточність формулювань окремих понять; показав поверхневе знання одного з питань. Ця оцінка виставляється і у разі недостатньо аргументованого викладення матеріалу, недостатньо чітко і послідовно висловленої відповіді. Виконав роботу з порушенням встановлених викладачем часових меж виконання.
0	Здобувач виявив істотні прогалини у знанні основного програмного

¹ Критерії оцінювання встановлено у відповідності з Методичними рекомендаціями до розробки критеріїв оцінювання типових завдань у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса (Методичні рекомендації до розробки критеріїв оцінювання типових завдань у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса / За заг. ред. Т. Л. Нагорняк, Л. В. Юрчишена. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. 58 с.)

	матеріалу, що виражається у незнанні основних понять та положень навчальної дисципліни, в невмінні пов'язати теоретичний матеріал з прикладами з практики, що свідчить про невідповідність здобувача
--	--

Таблиця 3.2.1 Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на практичному занятті: доповідь

Бали	Критерії оцінювання доповіді
3	Використані матеріали повністю відповідають темі, аналізуються та оцінюються у повній мірі. Матеріал викладається логічно, повністю прослідковуються причинно-наслідкові зв'язки. Унікальна робота; містить 65-70% оригінальних, винахідницьких прийомів та пропозицій. Доповідач впевнено тримається перед аудиторією, володіє культурою мовлення, дотримується регламенту, утримує увагу аудиторії. Доповідач переконливо, повно і аргументовано відповідає на всі поставлені питання.
2	Використані матеріали по більшій мірі мають відношення до теми, але частково аналізуються та оцінюються. Логіка викладання матеріалу прослідковується, наявна структурованість. 10-15% викладеного матеріалу являють собою авторські пропозиції. Доповідач допускає не грубі мовленнєві помилки під час виступу, незначно порушує регламент, частково утримує увагу аудиторії. Доповідач не на всі питання може знайти переконливі, аргументовані відповіді.
1	Використані матеріали мають часткове відношення до теми; представлена інформація не аналізується і не оцінюється. Логіка викладання матеріалу порушена, структурованість прослідковується частково. Стандартна робота, більшість запозиченого матеріалу. Доповідач губиться перед аудиторією, демонструють бідність мовлення, порушує регламент, не може втримати увагу аудиторії. Доповідач не може відповісти на питання або під час відповідей поводить себе агресивно, некоректно.

Таблиця 3.2.2 Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на практичному занятті: есе

<p>Есе – невелике за обсягом прозаїчне висловлювання вільної композиції, що виражає індивідуальні враження і міркування з конкретного приводу або питання. Есе не претендує на вичерпну відповідь, це роздуми з теми. Стиль есе вирізняється: афористичністю; образністю; парадоксальністю. Для есе характерне використання численних засобів художньої виразності: символи; метафори; порівняння; алегоричні образи. Мета есе – оцінити вміння автора робити непередбачувані (парадоксальні) висновки; проводити паралелі, застосовувати асоціативне і критичне мислення, аналітичний інструментарій, а також креативний підхід до викладення думок здобувачем.</p> <p>В есе висвітлюється загальний підхід до теми, міститься проблемне завдання і відповідь на поставлене питання. Описується те, що є творчою відповіддю на поставлене питання у темі. Упродовж усього есе підкреслюється зв'язок поданих фактів з тезою. Для переконання читача використовуються вагомі аргументи.</p>

Спочатку викладені головні ідеї та факти, які підтверджуватимуть приклади до цих ідей. Есе містить озвучену здобувачем кінцівку (ствердження, запитання, остаточно не завершені роздуми чи афоризм, цитату). Есе містить чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми з використанням концепцій і аналітичного інструментарію, розглянутого в рамках дисципліни, висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. Чітка аргументація висловлених думок (наведення доказів, підстав для обґрунтування підтвердження/спростування висловленої автором тези). Ознаки аргументації: логічність доказів і послідовність їх підтвердження; доречність аргументів і їх конкретність; ілюстрація аргументу принаймні одним описаним прикладом з історії, суспільно-політичного або з власного життя.

Дотримані технічні вимоги: до 5000 знаків (з пробілами), шрифт Times New Roman, 12, інтервал 1.

Бали	Критерії оцінювання есе
3	Технічні вимоги до оформлення дотримані; есе структуроване (вступ, основна частина з аргументацією та авторські висновки); для розкриття теми застосовано авторський погляд, творчий підхід; аргументованість викладу матеріалу (використання думки експертів, реальних кейсів, статистичних матеріалів з посиланням на джерело).
2	Технічні вимоги до оформлення частково дотримані; есе достатньо структуроване; для розкриття теми застосовано авторський погляд; виклад матеріалу достатньо аргументований.
1	Технічні вимоги до оформлення не дотримані; есе недостатньо структуроване; для розкриття теми не застосовано творчий підхід; низька аргументованість викладу матеріалу.

Таблиця 3.2.3 Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на практичному занятті: дискусія

Дискусія – структурований і спеціально організований публічний обмін думками по актуальних темах, цілями якого є прояснення позиції кожного з опонентів з гострих і неоднозначних питань; обізнаності щодо них; бачення способів рішення актуальних проблем. Під час дискусії мова має бути дещо прискореною, приблизно 160-180 слів на хвилину.	
Бали	Критерії оцінювання участі у дискусії
3	Використаний матеріал демонструє повне розуміння поставленого завдання. Надані аргументи є переконливими, у якості прикладів наводяться думки відомих експертів. Здобувач впевнено тримається перед аудиторією, не використовує заготовлені нотатки, володіє діловим мовленням, дотримується регламенту, утримує увагу аудиторії. Емоційно стримано і доброзичливо демонструє повагу до опонентів.
2	Використовується матеріал, який пов'язаний з темою, так і такий, що не має до неї відношення. Надані аргументи є переконливими, але їх кількість незначна. Незначні помилки при виступі, незначно порушується регламент, частково утримується увага аудиторії, іноді зачитують заготовлені нотатки. Іноді демонструється недоброзичливість та відносна стриманість.

1	Використовується матеріал, який не має безпосереднього відношення до теми, представлена інформація не аналізується та не оцінюється. Надані аргументи не стосуються, або частково стосуються теми. Грубість, бідність мовлення, порушується регламент, не утримується увага аудиторії, читаються заготовлені нотатки. Яскраво демонструються негативні емоції та неповага до аудиторії.
---	---

Таблиця 3.2.4 Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на практичному занятті: розв'язування задач/ситуацій.

<p>Задача – це об'єкт розумової діяльності, що містить чітко визначену мету і завдання при заданих умовах, потребує розв'язання шляхом математичних обчислень із застосуванням методичного інструментарію. Задача повинна містити запитання, умову та вихідні дані.</p> <p>Ситуація – це умова або сукупність умов, обставин або подій, що створюють певну ситуацію, викликають певні взаємовідносини людей, стан, положення або обстановку.</p> <p><i>Мета рішення задач/ситуацій</i> – обробляти інформацію, застосовувати знання при розв'язуванні задач, практичних ситуацій із застосуванням методичного інструментарію, демонструвати критичне, аналітичне та логічне мислення, здійснювати комунікації, працювати автономно та/або в команді.</p> <p>Залежно від рівня складності задачі/ситуації спрямовані на відпрацювання цілей навчання на різних рівнях таксономії Блума (знати, розуміти, застосовувати, аналізувати, оцінювати, створювати).</p>	
Бали	Критерії оцінювання участі у дискусії
5	Задача/ситуація виконана вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), зроблено логічні висновки.
4	Задача/ситуація виконана частково вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні частково застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), є висновки.
3	Задача/ситуація виконана із помилками, розрахунки є епізодичними, при рішенні не застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), висновки відсутні.
2-0	Задача/ситуація виконана невірно, розрахунки є епізодичними, відсутній методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), сумнівні висновки.

Таблиця 3.2.5 Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на практичному занятті: (тестових завдань)

Бали	Критерії оцінювання тестів
Мета тесту – оцінити рівень знань та вмінь здобувачів вищої освіти, проаналізувати результати в частині їх відповідності до очікуваного переліку	

зазначених в освітній програмі результатів навчання та компетентностей, визнати рівень засвоєння і опанування кожним здобувачем. Кількість тестових завдань є достатньою для прийняття обґрунтованого рішення на основі результатів тестування. Формат тестового контролю є ¼ MCQ, що передбачає 1 правильну відповідь із 4 запропонованих і відсутність відкритих питань. Якщо кількість питань, на які були надані правильні відповіді менше 50%, то за них бали не зараховуються.

5	19-20 правильних відповідей
4	17-18 правильних відповідей
3	15-16 правильних відповідей
2	13-14 правильних відповідей
1	11-12 правильних відповідей
0	менше 10 правильних відповідей

Таблиця 3.2.6 Критерії оцінювання організаційно-навчальної роботи здобувачів на практичному занятті: презентація

Бали	Критерії оцінювання
	<p>Презентація (power point presentation, PPT) – це ефективний та універсальний формат донесення інформації, який являє собою набір слайдів та спеціальних ефектів (слайд-шоу), текстовий зміст презентації, замітки доповідача, а також роздавальний матеріал для аудиторії, що зберігаються в одному файлі.</p> <p>Визначено такі види презентацій:</p> <ul style="list-style-type: none"> - статичні презентації; - анімовані презентації; - мультимедійні презентації; - відео - презентації (інформація представлена у вигляді відеофільму); - 3D-презентації (інформація представлена у тривимірній графіці і тривимірній анімації).

Відповідно до змістовної наповненості та доцільності використання спеціальних ефектів запропоновано такі критерії оцінювання презентації.

Критерії оцінювання презентації

Критерії оцінювання презентації	0-3 балів	4-5 балів	6 балів
Відповідність матеріалу тематиці проекту	Містить близький за тематикою матеріал але не несе важливої інформативної функції	Загалом відповідає тематиці проекту і є досить інформативним	Точно відповідає тематиці, містить дуже важливу інформацію
Структурованість інформації	Важко вловити структуру подання інформації	Прослідковується певна структура в розміщенні інформації	Має чітку, логічно вибудовану структуру

Використання графіків, таблиць, діаграм	Графіки, таблиці і діаграми відсутні	Графіки, таблиці і діаграми представлені в роботі, але суттєво не доповнюють змісту	Графіки, таблиці і діаграми відповідають змісту та розкривають його сутність
Наявність посилань на використані інформаційні джерела	Немає посилань на використані джерела	Не повністю представлені інформаційні джерела або не всі правильно оформлені	Оформлення посилань на інформаційні джерела цілком правильні, вичерпні
«Читаємість» тексту, наочність.	Естетичний вигляд незадовільний (відсутня чітка структура розміщення інформації, недоречна графіка оформлення)	Естетичний вигляд дещо псує недостатньо чітка структура розміщення інформації, не зовсім доречна графіка оформлення	Чітка побудова сторінок. Розмір тексту легко сприймається
Відповідність дизайну змісту роботи, єдність стилю в оформленні різних частин презентації	Дизайн зовсім не відповідає тематиці проекту, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту	Дизайн не суперечить загальному змісту проекту	Гармонійне поєднання дизайнерських знахідок з ідеєю проекту
Уміння і навички використовувати комп'ютерні технології (Використання спецефектів, анімацій, звуків, графіки)	Низький (початковий) рівень використання різноманітних можливостей комп'ютерних технологій	Робота дає висновок про середній рівень умінь і навичок використання комп'ютерних технологій учнями	Робота є прикладом високого рівня володіння комп'ютерними технологіями.

Таблиця 3.3. Критерії оцінювання самостійної роботи.

Критерії оцінювання
Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Вона є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи.

Таблиця 3.3.1 Критерії оцінювання самостійної роботи: аналіз літератури.

Бали	Критерії оцінювання індивідуальних робіт
	<p>Аналіз літератури як метод оцінювання знань і вмінь може бути спрямований на такі результати опанування освітньої програми як вміння аналізувати та синтезувати, надавати оцінку, використання інформаційних технологій. Аналіз літератури можуть бути самостійною формою чи складовою частиною поточного контролю. При аналізі літератури здобувач вивчає стан наукової розробки конкретного питання, що супроводжується висвітленням ідей, спільного і відмінного у різних підходах вчених, що мають важливе значення щодо заданої проблеми, формулюється точне визначення понять.</p> <p>Мета аналізу літератури – оцінити рівень знань та вмінь здобувачів вищої освіти, проаналізувати результати навчання в частині їх відповідності до результатів навчання та компетентностей, визначити рівень засвоєння і опанування кожним здобувачем навчального матеріалу в контексті вміння систематизувати, аналізувати, оформляти літературу із заданої теми, критичної оцінки висновків, зроблених іншими авторами та формування власної позиції.</p>

8-10	<p>Отримує здобувач, що в результаті виконання завдання по аналізу літератури із заданого питання продемонстрував:</p> <p>усі джерела мають безпосереднє відношення до заданої теми, відсутні зайві джерела, понад 70 відсотків джерел є новими, тобто опублікованими протягом останніх 5 років, використання «застарілих» джерел обґрунтоване науковою необхідністю для повноти аналізу;</p> <p>не менше 70 відсотків джерел є науковими, представлені джерела різних видів (монографія, дисертація, стаття, тези, підручник, посібник тощо);</p> <p>всі джерела оформлені згідно вимог;</p> <p>в аналізі присутнє власне оригінальне узагальнення здобувача викладених позицій дослідників, запропоноване власне бачення щодо аналізованого питання.</p>
8-10	<p>Отримує здобувач, що в результаті виконання завдання по аналізу літератури із заданого питання продемонстрував:</p> <p>усі джерела мають безпосереднє відношення до заданої теми, відсутні зайві джерела, понад 60 відсотків джерел є новими, тобто опублікованими протягом останніх 5 років, використання «застарілих» джерел обґрунтоване науковою необхідністю для повноти аналізу;</p> <p>не менше 60 відсотків джерел є науковими, представлені джерела різних видів (монографія, дисертація, стаття, тези, підручник, посібник тощо);</p> <p>джерела оформлені згідно вимог, однак мають незначні недоліки;</p> <p>в аналізі присутнє узагальнення автора викладених позицій дослідників.</p> <p><i>Бал вище середнього</i> отримує здобувач, що в результаті виконання завдання по аналізу літератури із заданого питання продемонстрував:</p> <p>усі джерела мають безпосереднє відношення до заданої теми, відсутні зайві джерела, понад 60 відсотків джерел є новими, тобто опублікованими протягом останніх 5 років, використання «застарілих» джерел обґрунтоване науковою необхідністю для повноти аналізу,</p> <p>не менше 60 відсотків джерел є науковими, представлені джерела різних видів (монографія, дисертація, стаття, тези, підручник, посібник тощо);</p> <p>джерела оформлені згідно вимог, однак мають незначні недоліки;</p> <p>в аналізі присутнє узагальнення автора викладених позицій дослідників.</p>
5-7	<p>Отримує здобувач, що в результаті виконання завдання по аналізу літератури із заданого питання продемонстрував:</p> <p>більшість джерел мають безпосереднє відношення до заданої теми, однак присутні зайві джерела, понад 50 відсотків джерел є новими, тобто опублікованими протягом останніх 5 років, використання «застарілих» джерел недостатньо обґрунтоване;</p> <p>не менше 50 відсотків джерел є науковими, представлені джерела переважно одного-двох видів (монографія, дисертація, стаття, тези, підручник, посібник тощо);</p> <p>при оформленні джерел присутні деякі недоліки;</p> <p>в аналізі присутнє узагальнення автора, однак носить формальний характер.</p>

3-4	<p>Отримує здобувач, що в результаті виконання завдання по аналізу літератури із заданого питання продемонстрував:</p> <p>більшість джерел мають безпосереднє відношення до заданої теми, однак присутні зайві джерела, понад 50 відсотків джерел є новими, тобто опублікованими протягом останніх 5 років, використання «застарілих» джерел недостатньо обґрунтоване;</p> <p>не менше 50 відсотків джерел є науковими, представлені джерела переважно одного-двох видів (монографія, дисертація, стаття, тези, підручник, посібник тощо);</p> <p>при оформленні джерел присутні деякі недоліки;</p> <p>в аналізі присутнє узагальнення автора, однак носить формальний характер.</p>
0-2	<p>Отримує здобувач, що в результаті виконання завдання по аналізу літератури із заданого питання продемонстрував:</p> <p>більшість джерел не мають безпосереднє відношення до заданої теми, менше 50 відсотків джерел є новими, тобто опублікованими протягом останніх 5 років, використання «застарілих» джерел необґрунтоване;</p> <p>менше 50 відсотків джерел є науковими, представлені джерела переважно одного-двох видів (монографія, дисертація, стаття, тези, підручник, посібник тощо);</p> <p>при оформленні джерел допущені значні помилки;</p> <p>в аналізі присутнє узагальнення автора, однак носить формальний характер або взагалі відсутнє.</p>

Таблиця 3.3.2 Критерії оцінювання самостійної роботи: укладання глосарію за

темою

Бали	Критерії оцінювання
	<p>Укладання глосарію за темою передбачає письмове впорядкування в алфавітному порядку переліку опорних термінів із їхніми визначеннями (дефініціями) в межах конкретних тем, передбачених для позааудиторного вивчення. Такий глосарій являє собою спрощену і скорочену версію термінологічного словника відповідної галузі знань, оскільки обмежується певною темою (темами).</p> <p>Мета укладання глосарію – оцінити рівень глибини та осмисленості засвоєння здобувачем матеріалу, визначити його вміння виокремлювати поняттєво-категорійний апарат у межах відповідного змістового блоку, виявити розуміння ним основних термінопонять.</p> <p>Формат глосарію – таблиця, що містить термін, скорочення, поняття (в лівому стовпчику) і визначення, пояснення, розшифровку аббревіатури (в правому).</p> <p>Основні вимоги до укладання глосарію:</p> <p>1) реєстр глосарію повинен включати невелику кількість слів-термінопонять, відібраних на основі аналізу частотності їх уживання у відповідних тематичних блоках, укладених в алфавітному порядку;</p>

<p>2) словникова стаття як структурна одиниця глосарію повинна складатися із заголовної одиниці (назва поняття, терміну тощо) й тексту, що роз'яснює заголовну одиницю та описує її основні характеристики;</p> <p>3) словникова стаття має бути короткою, добре структурованою;</p> <p>4) доцільним може бути включення до глосарію змістових і методичних коментарів;</p> <p>5) схвалюється англomовний переклад словникових статей глосарію.</p> <p>Укладений глосарій має відповідати таким характеристикам, як: лаконічність, призначення певній темі вивчення, простота будови й системність викладу матеріалу.</p>	
4	Високий рівень передбачає укладання не менше 11 термінопонять, Увага, що при оцінюванні враховуються коректно (правильно) укладені словникові статті, хоч їх загальна кількість може бути більшою).
3	Середній рівень передбачає укладання не менше 10-8 термінопонять
2	Достатній рівень передбачає укладання не менше 8-6 термінопонять
1	Низький рівень передбачає укладання не менше 5-3 термінопонять

Таблиця 3.4. Критерії оцінювання науково - дослідних робіт

Бали	Критерії оцінювання індивідуальних робіт
	<p>Науково-дослідна робота (НДР) – це самостійне наукове дослідження на тему проблемно-пошукового характеру, що відповідає результатам навчання та компететностям, передбаченим в освітній програмі, та демонструє виконання основних вимог до наукових робіт визначеного рівня і чітке дотримання принципів академічної доброчесності. Науково-дослідна діяльність здобувачів забезпечує розв'язання наступних завдань: формування наукового світогляду здобувачів, оволодіння методологією і методами наукового дослідження; розвитку творчого мислення та індивідуальних здібностей у розв'язанні практичних завдань; прищеплення навичок самостійної науково-дослідної діяльності; розвиток ініціативи, здатності застосовувати теоретичні знання у своїй науковій роботі; постійне оновлення і вдосконалення своїх знань; розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього фахівця тощо.</p>
10	Робота викладена в достатньому обсязі, оформлена згідно вимог, містить базовий теоретичний і практичний матеріал, оновлену інформацію з даного питання, елементи наукової новизни, з дотриманням правил академічної доброчесності, посиланням на актуальні джерела
7-9	Робота викладена в необхідному обсязі, оформлена відповідно вимог, включає базовий теоретичний та практичний аспекти, але містить певні недоліки у висвітленні питання, яке досліджувалось.

4-6	Робота містить базовий теоретичний та практичний матеріал, але тема розкрита неповністю. Виклад матеріалу неточний, присутні недоліки у висвітленні теми. Обсяг запропонованої роботи не відповідає вимогам.
1-3	Робота базується на фрагментарних знаннях з курсу. Тема роботи не розкрита.

Таблиця 3.4.1 Критерії оцінювання науково - дослідних робіт: реферат

<p>Реферат – стислий виклад у письмовому вигляді критичного огляду положень наукових праць з певної теорії або сукупності теорій щодо об’єкту чи предмету дослідження, змісту певної сукупності наукових джерел або певної монографії, підручника чи іншого виду науково-навчальної літератури. У рефераті не лише висвітлюється відповідна інформація, а й показується своє ставлення до неї. Реферат демонструє ерудицію здобувача вищої освіти, його вміння самостійно аналізувати, систематизувати, класифікувати й узагальнювати суттєву наукову інформацію. Рекомендований обсяг – 10-20 сторінок друкованого тексту.</p>	
Бали	Критерії
1	<p>Витримана структура реферату:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Титульний аркуш (1 ст.). - Анотація та ключові слова. - Зміст (1 ст.). - Вступ (1-2 ст.). - Основна частина. - Висновки (1-2 ст.). - Бібліографічні посилання
1	Відповідність заявленої теми змісту реферату
0.5	Вчасність подачі реферату
1	Самостійність висновків
1	Творчий (креативний) підхід до суті проблеми
2	Оригінальність теми
1	Залучення до аналізу першоджерел
1	Достатня кількість літературних джерел
0.5	Структурованість матеріалу (якість плану)
1	Використання сучасних публікацій та першоджерел

Таблиця 3.4.2. Критерії оцінювання науково - дослідних робіт: тези

Бали	Критерії
	<p>Максимальний (10), достатній (8-9) і мінімальний (7) бал оцінки тез визначається шляхом сумування загальної кількості балів з кожного критерію</p>

2	Відповідність змісту тез заявленій темі, їх цілісність та композиційна гармонійність
2	Ступінь розкриття предмету дослідження
2	Оригінальність теми роботи
1	Наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми
1	Обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел
2	Наявність та обґрунтованість авторських розробок або пропозицій за досліджуваною проблемою, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності

Таблиця 3.4.3. Критерії оцінювання науково - дослідних робіт: наукова стаття

<p>Наукова стаття подається до редакції в завершеному вигляді відповідно до вимог, які публікуються в окремих номерах журналів або збірниках у вигляді пам'ятки автору. Рукопис статті повинен мати повну назву роботи, прізвище та ініціали автора, анотації, список використаної літератури. Відповідно до постанови Президії ВАК України від 15.01.2003 р. №705/1 наукові статті зараховуються як фахові при наявності таких необхідних структурних складових: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку; бібліографічні посилання.</p>	
Бали	Критерії оцінювання наукової статті
36-40	Наукова стаття опублікована (у співавторстві із викладачем або одноосібно) у наукових періодичних виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus / Web of Science
30-35	Наукова стаття опублікована (у співавторстві із викладачем або одноосібно) у наукових періодичних виданнях, що входять до переліку фахових видань України категорії «Б»
21-29	Наукова стаття опублікована (одноосібно або у співавторстві із викладачем) в інших виданнях України або інших країн
10-20	Стаття опублікована у науково-популярних виданнях

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Орієнтовні питання до екзамену:

1. Історичний аспект становлення системи деонтологічних знань.
2. Поняття та загальна характеристика науки «юридична деонтологія».
3. Предмет наукового дослідження.
4. Завдання науки «юридична деонтологія».
5. Соціальне значення юридичних деонтологічних знань
6. Юридична деонтологія як навчальна дисципліна.
7. Роль юридичної деонтології в системі гуманітарних наук
8. Тенденції розвитку юридичної діяльності на сучасному етапі.
9. Поняття, основні риси та значення юридичної діяльності.
10. Зміст та види юридичної діяльності.
11. Співвідношення між правовими діями та юридичною діяльністю.
12. Юридична діяльність та професійна діяльність юристів. Професія юриста.
13. Система юридичної діяльності.
14. Юридична діяльність як різновид соціальної діяльності.
15. Шляхи розвитку юридичної діяльності.
16. Місце і соціальне призначення юридичної професії у суспільстві та державі: проблеми та перспективи.
17. Актуальні тенденції розвитку юридичної діяльності в умовах реформування суспільства.
18. Загальна характеристика юридичної практичної діяльності та її основні ознаки.
19. Співвідношення юридичної практичної діяльності та права, правової практики.
20. Принципи, завдання та функції юридичної практичної діяльності.
21. Основні дії юридичної практичної діяльності.
22. Права та обов'язки суб'єктів юридичної практичної діяльності.
23. Гарантії юридичної практичної діяльності
24. Процедури, прийоми та засоби здійснення юридичної практичної діяльності.
25. Поняття та види юридичного процесу.
26. Зміст та основні риси терміну «юрист».
27. Загальна характеристика юридичної професії та її основні риси.
28. Поняття та ознаки професійного мислення юриста.
29. Принципи професійної діяльності юристів.

30. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.
31. Основні вимоги та умови набуття права на здійснення юридичної практичної діяльності.
32. Професійна атестація та дисциплінарна відповідальність юристів.
33. Правовий та соціальний захист юристів.
34. Деонтологічна правосвідомість та обов'язки юриста.
35. Поняття та характеристика особливостей професії юриста.
36. Місце і соціальне призначення юридичної професії у суспільстві та державі.
37. Суддівська діяльність.
38. Прокурорська діяльність.
39. Слідча діяльність.
40. Адвокатська діяльність.
41. Нотаріальна діяльність.
42. Юридична консультативна діяльність.
43. Поняття політики і політичної культури. Їх становлення та розвиток..
44. Поняття політичної культури юриста та її структура.
45. Класифікація політичної культури.
46. Вітчизняна практика і міжнародно-правовий досвід регулювання участі юристів у політичному житті.
47. Зміст правової культури суспільства, особи, юриста.
48. Правова культура юриста та її риси.
49. Функції правової культури юриста.
50. Професійна деформація та її вплив на розвиток і формування правової культури юриста.
51. Деонтологічні проблеми обов'язку людини.
52. Моральний і професійний обов'язок юриста.
53. Естетика культури юриста.
54. Вимоги службового етикету юриста
55. Культура мови юриста.
56. Естетично-правові вимоги до ділових документів.
57. Структура та рівні етичної культури юриста.
58. Структура та рівні естетичної культури юриста.
59. Службовий етикет юриста. Традиції і ритуали у сфері юридичної діяльності.
60. Деформації етичної та естетичної культури юриста та шляхи їх подолання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Гапотій В.Д. Юридична деонтологія: навчальний посібник / В.Д. Гапотій, О.Г. Мінкова. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2018. 146 с.
2. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб./ [І. А. Логвиненко, І. Л. Невзоров, Є. С. Логвиненко та ін.] ; за заг. ред. І. А. Логвиненка, І. Л. Невзорова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с.
3. Основи професійної етики та поведінки прокурора навч. посіб. [Бевзюк І.М., Гвоздик О.І., Борзов А.П. та ін.; за ред. д-ра юр. наук, проф. Козьякова І.М. К.: Нац. Академія прокуратури України, 2017. 184 с.
4. Петришин О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та іспитів О. В. Петришин, О. В. Зінченко. Х. : Право, 2017. 84 с.
5. Тетарчук І., Дяків Т. «Юридична деонтологія. Навчальний посібник для підготовки до іспитів». Центр учбової літератури. 2021. 547 с.
6. Юридична деонтологія. Від навчання до практики : навч. посіб. Л. В. Радовецька, С. П. Ляковська, О. О. Тихомиров та ін. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 296 с.

Допоміжна література

1. Ухач В.З. Юридична деонтологія і професійна етика: навчальний посібник. Тернопіль: Вектор, 2015. 336 с
2. Юридична деонтологія . Підручник. С. С. Сливка. Вид. 6-те. К. : Атіка ; Х. :Право, 2015. 296 с.
3. Юридична деонтологія: підручник. С.П. Погребняк, О.О.Уваров, Г.О.Христова; за заг. ред. О.В.Петришина. Харків: Право, 2014. 248 с.

Нормативна база:

1. Бангалорські принципи поведінки суддів, схвалені резолюцією 2006/23 Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року. Міжнародні стандарти незалежності суддів: Збірка документів. К. : Поліграф-Експрес, 2008. 184 с.
2. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства (Деонтологічний кодекс). Бюлетень законодавства і юридична практика України «Адвокатура в Україні». 2000. № 1. С.24-26.
3. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів: затверджений всеукраїнською конференцією прокурорів 27 квітня 2017 року URL: http://www.gp.gov.ua/ua/vskonpp17.html?_m=publications&_t=rec&id=207089.

4. Кодекс суддівської етики: затверджений XI черговим з'їздом суддів України 22 лютого 2013 року.

5. Коментар до Кодексу суддівської етики: затверджено рішенням Ради суддів України від 04.02.2016 р. № URL: http://www.vru.gov.ua/legislative_acts/20

6. Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (1996 р.) URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_788.

7. Основні принципи незалежності судових органів: схвалені резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї від 29 листопада та 13 грудня 1985 року URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_201.

8. Правила адвокатської етики: затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09.06.2017 р. URL: <http://vkdkka.org/pravila-advokatskoji-etiki-zatverdzeni-zvitno-vibornim-zjizdom-advokativ-ukrajini-2017-roku/>.

9. Правила професійної етики нотаріусів України: затверджено наказом Міністерства юстиції України 04.10.2013 № 2104/5 URL: Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1730-13>.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. <http://shop.yuricom.com/bjuleten-zakonodavstva--juridichno-praktiki-ukranci-cat.html> - електронні юридичні видання.
2. <http://www.pravoznavec.com.ua/books/280/20797/17/#chapter> - електронна бібліотека юридичної літератури
3. <http://lawbooks.at.ua/> - Сайт Української юридичної бібліотеки
<http://www.nbuv.gov.ua/nyub/> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

Викладач

Олена ПИСЬМЕННА

В.о. завідувача кафедри

Юрій ГОЦУЛЯК

Гарант освітньої програми

Елла ПИСАРЄВА

Керівник спеціальності

Ірина КОВАЛЬ